

Bo tillsammans

Nyhetsblad från Riksföreningen Kollektivhus NU • www.kollektivhus.se sept 2017 nr 43

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Öppet hus 2016 i Färdknäppen med hembakat bröd. Per och Ted spelar.

Mycket på gång i kollektivhus-Sverige

Det fortsätter att hända mycket på kollektivhusfronten i Sverige. I de befintliga husen har den gemensamma matlagningen och andra aktiviteter rullat igång som vanligt efter sommaren. Ett efter ett av 80-talshusen firar 30-årsjubileum och jag kan konstatera att de fortlever i hög-önsklig välmåga.

Många hus är också igång med planeringen av öppet hus i början av oktober. Köerna till husen blir allt längre, vilket på sätt och vis är positivt, men samtidigt är det ett bekymmer att byggandet av nya hus går så långsamt, i alla fall om vi bortser från Göteborg.

Därför är det så bra att startargrupperna runt om i landet är mer aktiva än någonsin. De bygger och planerar nya hus, ordnar medlemsmöten och seminarier, uppvakter politiker och tar kontakt med privata bostadsbolag. För nu dyker det upp privata bolag som vill bygga kollektivhus, och det är tur, för de kommunala bolagen är fortfarande trögstartade. Många privata bolag bygger också andra former av bogenheter, ofta med anställd personal som sköter de gemensamma lokalerna och eventuella aktiviteter där.

Det är positivt att det blir en mångfald av olika typer av bogenheter, men inom kollektivhusrörelsen vet vi att ingen-

ting slår arbetsgemenskapen när det gäller att lära känna sina grannar. Så vi måste fortsätta vara tydliga med att det är den typen av bogenheter som vi ser ett stort behov av.

Titta gärna in på vår hemsida och följ oss på facebook, så får du kontinuerligt veta en hel del om vad som händer i kollektivhus-Sverige (och -världen). Vi har också en facebook-grupp för de som bor i kollektivhus eller som vill starta nya bogenheter, där man kan diskutera gemensamma frågor, fråga varandra om råd och ge varandra tips. Den heter *Kollektivhusforum*.

ULRIKA EGERÖ

Seminarium och politikerutfrågning 7 oktober i Stockholm

Inför valet 2014 arrangerade kollektivhusföreningen Kombo hösten 2013 ett seminarium om kollektivhus med politikerutfrågning på ABF-huset i Stockholm.

Inspireerade av detta, och inför valet nästa höst, tog föreningen BoFramtiden initiativet till att arrangera ett nytt seminarium med politikerutfrågning på ABF, denna gång på temat »Kollektivhus är Hållbar Utveckling«.

BoFramtiden bjöd in Kollektivhus Nu för att samarbeta kring seminariet, och seminariet döptes om till: »Bo i gemenskap – Vi behöver fler kollektivhus! En eftermiddag om ett framtidsinriktat boende«.

Den 7 oktober 2017 kl. 12–15:30 är alla välkomna till ABF-huset på Sveavägen 41, Stockholm till ett kostnadsfritt seminarium där kollektivhusboende ska belysas ur perspektiven social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet och med utfrågning av en politikerpanel av politiker från både riksdag och Stockholms stad.

Moderator är Kerstin Kärnekull.

METTE KÖRSTAD

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Kollektivhusseminarium i ABF-huset inför valet 2014.

Öppet hus i kollektivhusen 30/9–1/10

**Många hus tar emot besökare under en av dessa dagar. Det görs på en rad olika sätt: Loppmarknad, kaffeservering, programverksamhet, barnaktiviteter eller bara genom att bjuda in till information och besök i de gemensamma utrymme-
na.**

Det finns glädjande nog ett växande intresse i landet för att skapa nya kollektivhus och många är nyfikna. Information

om vilka hus som deltar, öppettider med mera finns på Kollektivhus NU:s hemsida www.kollektivhus.nu.

Välkommen!

Open House i Stockholm

Open House är en arkitekturfestival där allmänheten får gratis guidade visningar av spännande byggnader och platser. Tullstugan kommer att delta 8 oktober, medan Färdknäppen ordnar en föreläs-

ning den 7 oktober. Mer information finns på openhoustockholm.se

Konsten att lyckas med en bogemenskap

Varför misslyckas så många grupper som vill bo tillsammans? Och vad är det som gör att andra projekt överlever, länge? Vad fungerar, vad ska man undvika? Och vad kan vi alla och samhället i stort lära av försöken?

Sådana frågor vill **Susanne Ratka**, tysk forskare och pensionerad bibliotekarie från Berlin, få svar på. Hennes metod är att besöka och bo i tjugo bogemenskaper av olika slag under de kommande åren. Med sig har hon en frågelista. Resultatet ska bli en bok »**Intentional Community – A Happy Choice/Lebensmodell Community**« som är planerad att vara klar 2019.

Hennes projekt inleddes med att hon deltog i den europeiska ekobykonferensen i Ängsbacka nu i somras för att knyta

Den tyska forskaren Susanne Ratka på besök i Sverige i somras. I augusti flyttade hon till ekobyen Sieben Linden i Tyskland för första delen av sin studie.

kontakter och berätta om sina planer. Den egentliga starten var den 8 augusti, då Susanne flyttade in i ekobyen Sieben Linden i Tyskland. Mer att läsa finns på hennes blogg om »The community Research Project« comresp.com.

En tyst revolution

Vitra Design Museum, Basel har i sommar haft den första utställningen överhuvudtaget om kollektivitet i boendet (enligt dem själva):

Together. The New Architecture of the Collective. Vitra kallar att bygga och bo mer kollektivt en tyst revolution i modern arkitektur.

Utställningen är slut men här är en länk till en kort presentation av utställningen:

<http://bit.ly/2eHBDd>

Exempel från Tyskland, Schweiz, Österrike, Japan. Utställningskatalogen Mateo Kries (ed), Together! kan beställas via nätbokhandlare.

Allhuset blir hjärtat i Baskedal på Österlen

FOTO: MARGARETHA WIKNER

Tomten granskas på kartan och i verkligheten. Här ska Baskemölla Ekoby etapp 4 byggas.

Om allt går väl sätts spaden för Baskedal i jorden nästa år. Planeringen för den ekologiska byn med kollektiv-husliknande inslag är långt gånget.

– I Allhuset kommer vi bland annat ha matlag, även om det nog inte kommer att bli obligatoriskt att delta i det, säger Helle Frederiksen, sekreterare i föreningen vars officiella namn fortfarande är Baskemölla Ekoby Etapp 4.

Som namnet antyder finns det sedan tidigare tre etapper i ekobyen som ligger nära fiskebyn på Österlen med samma namn och ett stenkast från havet. Planen 2006 var att fortsätta utbyggnaden och en detaljplan upprättades. Något bygge blev

Knyttis på tomten för den kommande ekobyen i Baskemölla.

dock aldrig av och 2016 gav Simrishamns kommun ett ultimatum. Presentera en trovärdig plan eller så försvinner bygglovet. Därför bildades Etapp 4 som en ekonomisk förening med planen att bygga 15–20 lägenheter med kooperativ hyresrätt, ett Allhus och sju enskilda hus, varav flera med blandat boende och verksamhet.

Målet är en liten ekoby med gemenskap som samtidigt är öppen för samhället utanför.

Odlingar, djur, skogsträdgård

– Vi har många tankar på verksamheter. Vår ordförande Daniel Quartet vill öppna restaurang men vi pratar också om att ha odlingar, djur, skogsträdgård, Artists in residens och inneboende flyktingfamilj.

Idéerna för det fristående Allhuset är lika omfattande. Det ska rymma samlings-sal, storkök, tvättstuga och verkstäder och ge plats för allt från yoga till föreläsningar, kurser och musikevenemang.

Själva bygget ska självklart vara ekologiskt och energisnålt. Föreningen har kontakt med Roasjö Trä, ett företag med lång erfarenhet av limträhus – en beprövad tek-

nik sedan 1900-talets början och planen är ett trähus med passivteknik.

Bästa solläge

De tre, åtta meter breda, hyreshusen är placerade med bästa solläge och alla lägenheter ska ha genomgående ljus.

Intresset är stort. Föreningen har ordnat visningar flera gånger i månaden och just nu har 18 hushåll betalat in de 20.000 kr som krävs för en plats i kön. Majoriteten är, precis som Helle Frederiksen själv, 60-plussare men man strävar efter en blandad sammansättning och söker därför efter fler barnfamiljer.

Insats

När bygget väl drar igång kommer alla att få betala en insats. Hur hög den blir är ännu klart.

– Vi har sneglat en del på Lagnö Bo utanför Trosa (se Bo tillsammans nr 40) men hoppas kunna bygga billigare. Vi har ju ett annat geografiskt läge, avslutar Helle Frederiksen.

ANNE JALAKAS

Middag i Tullstugan i juni i år för nyanlända från Vintertullen.

Tullstugan välkomnar nyanlända

I vårt närområde i Norra Hammarbyhamnen ligger servicehuset Vintertullen, som tidigare var Stockholms största äldreboende med ett par hundra lägenheter. Efter en vattenläcka beslutades att det var för dyrt och komplicerat att renovera huset till rimlig standard för äldreboende. I stället omvandlades huset till tillfälligt boende för nyanlända.

Sedan förra året är det nu boende för ca 600 personer, varav många barnfamiljer, som fått uppehållstillstånd och kommunplacerats i Stockholm.

Vi i Tullstugan tog under inflyttningsperioden initiativ till att bjuda in de nyanlända till grannkaffe i vår kollektivmatsal. Vi satte upp lappar på svenska, engelska och arabiska och hade inte alltför stora förhoppningar om att de skulle uppmärksammas. På vår första träff kom nästan 50 personer! Vi bjöd på fika och erbjöd också en del insamlade kläder och husgeråd, som tacksamt togs emot. Boendet är mycket spartanskt, i små rum. Kommunen tillhandahåller en grundutrustning med madrasser och lite husgeråd. Vi har också hjälpt till med möbler, förmedling till secondhandaffärer, inköp på Blocket osv.

Språkkafé

Vi har under året inbjudit till flera tillfällen med grannkaffe samt en större middag med arabisk mat i samband med avslut-

ningen av Ramadan. Under våren inbjöd vi till språkkafé i vår matsal på måndagsmiddagar. Detta vände sig särskilt till kvinnor med små barn, som inte kan delta i SFI-undervisning. Det var en handfull kvinnor som deltog vid våra sex tillfällen. Många hade dock svårt att komma ifrån. En del av oss har fortsatt direkt kontakt med några familjer.

Vi har också kontaktat samlingslokalen Pumpan i närliggande kvarter och medverkat till att arrangera konserter där ett par kvällar.

Helst skulle vi vilja förlägga både språkkafé och andra aktiviteter till servicehuset där det är lättillgängligt för alla. I huset finns gott om samlingslokaler, till exempel en stor restaurang som varit stängd en längre tid. Dessa lokaler är dock inte tillgängliga för de boende. Diskussioner pågår mellan de olika kommunala organ som äger respektive hyr lägenheterna. Eftersom lägenheterna är små och inte planerade för mer än en till två personer skulle det verkligen vara angeläget med några samlingslokaler i huset, inte minst för de många barnen.

Stort engagemang

Engagemanget och lusten att hjälpa till har varit stor i närsamhället på söder och det finns numera språkkafé i kyrkan och moskén, en idrottsgrupp, en utflyktsgrupp samt en gemensam hemsida för förmedling av saker och evenemang. Våra försko-

lor och skolor, tidigare ganska homogena, har berikats med barn från olika håll i världen och stadsdelsnämnden har öppnat en förberedande förskola i anslutning till Vintertullen. De flesta vuxna deltar i SFI eller har någon form av praktik. Boendet på Vintertullen är begränsat till två år – vi hoppas på en mer långsiktig lösning och hoppas kunna fortsätta samvaron med våra nya grannar!

TEXT OCH FOTO: ANN MARI ENGEL
ORDFÖRANDE I TULLSTUGAN

Jag gör vad jag kan

– medverka i bok om flyktingmottagandet

Föreningen Liv i Sverige samlar in berättelser från dem som har varit aktiva i senaste årens flyktingmottagande.

Skriv och berätta vad du bidragit med och hur du upplever det.

Några av berättelserna kommer att väljas ut och publiceras i en antologi som ges ut av Migra förlag våren 2018.

Alla bidrag arkiveras hos Nordiska museet i Stockholm.

Skicka in din berättelse senast **den 2 oktober**. Mejla till info@livisverige.org eller skicka på papper till: Liv i Sverige, c/o Ingrid Sjökvist, Västra Kanalgränd 23, 151 71 Södertälje. Märk kuvert eller mejl med »Jag gör vad jag kan«.

Mer information www.livisverige.org

Svenska kollektivhus – modell för Sydkorea

Hyunsook Kim kommer från Sydkorea och har arbetat för provinsen Gyeonggi i nordvästra delen av landet i tjugo år. Hon går just nu på en mastersutbildning i »Urban Studies» vid Malmö Universitet på uppdrag av sitt arbete.

Målet är att lära om kollektivhus och bostadsgemenskaper enligt den svenska modellen och utveckla en liknande för Korea. »Intresset för kollektivboende har bara ökat och ökat i Korea, till den punkt att regeringen inte längre kan bortse från modellen«, berättar Hyunsook Kim. »Därför är jag här!«

Så här beskriver hon sina svenska erfarenheter:

»Koreaner kom i kontakt med svenska kollektivhus för åtskilliga år sedan. Att laga mat och ta hand om barn är tids- och arbetskrävande, men också central uppgifter för koreanska kvinnor. Men i Sverige fanns människor som tog ansvar för allt tillsammans och det var en verklig uppenbarelse.

Jag var förhoppningsfull i början. Men tvivlet började gro i mig under tiden jag läste allt fler forskningsartiklar. Där kritiserades kollektivhusen för att vara »grindsamhällen/gated communities» eftersom de flesta boende, om inte alla, kom från medelklassen med hög utbildning och med europeisk bakgrund.

Kollektivhusboende verkade ha det bra. De var inte ensamma trots att de levde ensamma. De ställde upp för varandra och hjälptes åt. Men jag var ändå bekymrad eftersom det finns många andra grupper som skulle kunna ha glädje av att leva så.

Hyunsook Kim, forskare från Korea, på besök i Färdknäppen under sin rundresa till svenska kollektivhus.

Som tur var kunde jag ändra min uppfattning tack vare mina intervjuer och observationer nu under våren för min masters-uppsats; i SOKO, BoAktiv, Stolplyckan, Färdknäppen, Tullstugan, Elfvinggården, Dunderbacken, och Tre Portar. SOKO och Bo Aktiv i Malmö visade mig hur kollektivhus faktiskt välkomnade människor med utländsk härkomst, Stolplyckan belyste hur kollektivhus kunde tilltala människor med olika vilja att engagera sig och delta.

Färdknäppens livlighet fångade mig och jag kände hur inspirationen ökade för att hämta hem sådana idéer till Korea. Jag insåg också hur modigt de boende hade avfärdat förslaget om att överta Färdknäppen som bostadsrätt. Det övertygade mig om att de boende hade ett starkt samhällsengagemang.

Tullstugan gav mig en alldeles unik

upplevelse av vad kollektivhusanda kan innebära. Ingen hade väntat mig dagen när jag kom, men jag kunde delta i matlagningen och bjöds sedan på ett glas vin och en middag fylld av samtal. Tullstugan var också intressant, eftersom de har fått medlemmar från omgivande fastighet efter det att de blivit en bostadsrättsförening.

Jag tror inte på särlösningar, men jag skulle älska att bo i Elfvinggården. Det var ett paradiset för kvinnor.

Dunderbacken visade också hur mycket äldre kan vinna på att leva i kollektivhus.

Tre Portar påminde mig om en vanlig barnfamilj och fick mig att förstå varför några väljer att flytta till kollektivhus för andra halvan av livet.

Nu är jag övertygad om att kollektivhus kan utvecklas till inkluderande och framtidssinriktade gemenskaper där alla deltar. Ett stort tack till alla jag mötte!«

»Svenskt« kollektivhus utanför Köln

De senaste sex åren har många kollektivhus i Sverige tagit emot studiebesök från Tyskland. Axel Köpsell, som ordnat besöken, har velat visa hur det kan fungera med gemensamma måltider och matlagning. Han har också filmat, föreläst, letat efter tomter och lett studiecirklar för att öka intresset för ett boende med samarbete och gemenskap i fokus.

Nu är det äntligen dags för byggstart för

det första projektet i området Prympark i Düren ca 4 mil väster om Köln. För att markera att det inte är en vanlig bo- eller byggenskap av tyskt snitt kallas projektet för ett »Mehrgenerationen Wohnprojekt nach dem Cohousing Prinzip«. 40 – 45 lägenheter i olika storlek, gemensamt stort vinterträdgård som entré, liksom kök med matsal, gästrum, lektrum osv blir klara för inflyttning under 2019. Axel Köpsell är

projektledare och Britta Körschgen arkitekt. Många av de blivande boende har deltagit i studieresor till Sverige.

»Man måste se med egna ögon för att kunna förstå hur bra det är att bo i ett kollektivhus«, säger Axel Köpsell, »därför tar jag med mig intresserade till Sverige«. Han kommer tillbaka med en ny studieresa nästa år. Och har fler cohousing-projekt på gång i närheten av Köln.

En film om projektet finns på YouTube: <http://bit.ly/2wWqed2>

Springhill – Englands första nybyggda cohousing

2003 flyttade 43 ganska trötta hushåll in i cohousing-projektet Springhill i Stroud, Englands första nybyggda bogemenskap med 43 lägenheter, hönsgård och gemensamma lokaler i tre våningar. Att vara pionjär är inte alltid enkelt och byggprocessen hade varit jobbig för ett gäng utan tidigare erfarenheter av att vara beställare.

Ambitionen att alla skulle få utforma sina privata bostäder efter eget huvud gjorde ingenting enklare, inte heller osäkerheten om hur höga byggkostnaderna skulle bli. Slutresultatet blev ändå bra, projekten kunde byggas för 50 % av kostnaderna för jämförbara projekt.

Stroud ligger i det vackra »the Cotswolds«. Springhill klättrar på en sluttande tomt mot söder med utsikt över dalgången nedanför och Strouds centrala delar på kullarna på andra sidan. Husen är varierade med mycket trädetaljer i form av fasader, verandor och balkonger. Energibesparing, solpaneler och en lokal vattenhantering var en del av deras ekologiska inriktning. Området fick vice premiärministerns pris för ekologiskt byggande redan 2005.

Vi (Ingela och Kerstin) besökte Stroud några dagar i mars 2017 och bodde i en »bed and breakfast« i Springhill hos *Tree Staunton*. Hon har bott i sin lägenhet sedan inflyttningen och byggt om allt eftersom familjen förändrats. Tree har nu en avskild uthyrningsdel för sina gäster.

Efter fjorton år fungerar allt som det ska i Springhill med gemensamma måltider fem dagar i veckan, städdagar och arbetslag, gemensamma fester och många andra aktiviteter.

En tidig lärdom från deras byggperiod

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Middagsservering i de gemensamma lokalerna i Springhill. Maten är alltid ekologisk och vegetarisk. Alla deltar i matlagningen efter ett schema.

var att bygga de gemensamma lokalerna först, inte sist. Byggs de sist har alla hunnit skaffa en egen tvättmaskin och posten måste delas ut vid varje dörr i stället för att hamna i postfack i de gemensamma lokalerna.

Barnen deltar

Vi blev imponerade av det självklara sätt som barnen deltog, hjälpte till och fick ta ansvar. Imponerande var också deras årliga teaterföreställning som engagerade alla boende på ett eller annat sätt. Eldsjelen *Jo Bousfield* formade föreställningen i dialog med alla medverkande. En fyraåring, som ville vara med på scenen hela tiden, fick till exempel spela katt.

Det vi slogs av var likheten, det vill säga de många snarlika dragen i hur bogemenskaper i Sverige och England ordnar sitt

gemensamma liv. Liksom vi fattar de sina beslut på stormöten, men har också återkommande möten kring en enda fråga som behöver diskuteras mer grundligt. Naturligtvis skiljer sig detaljer kring hur man organiserar sig, sköter den interna informationen och andra sorters frågor. I Springhill lagade man exempelvis alltid vegetarisk mat, trots att de flesta också åt kött.

Springhill har inspirerat många andra. Idag finns drygt femton kollektivhus av olika slag i England, Skottland och Wales och kanske 50 startargrupper i olika skeden. Liksom i Sverige möter startargrupperna många hinder vad gäller kommunens bristande planering och svårigheten att ordna finansiering.

KERSTIN KÄRNEKULL OCH INGELA BLOMBERG

Coliving – en ny gren på det kollektiva trädet

Coliving står för en annorlunda form av kollektivboende, en sorts servicehus med mycket små lägenheter, många gemensamma lokaler och tjänster av olika slag. Boendet är tänkt för unga, ensamstående yrkesarbetande. I Sverige finns två projekt i Stockholm, K9 (klart 2016) och Hus 24 (2011), båda drivna av Tech Farm.

I London öppnades ett stort coliving-projekt 2016, The Collective, med 551 små

enheter, de flesta i form av dubletter med små privata rum på 10 kvadratmeter, eget badrum och gemensamt minikök/frukostplats. Några har privata minikök/frukostplats. Allt annat, det vill säga uppehållsrum av alla slag är gemensamma. I byggnaden finns en stor entrélobby med personal, postfack, bar och restaurang, gemensamma kök på varje våningsplan, bibliotek, gemensamma arbetsrum, gårdar

och takterrasser, biograf, gym, spa, bastu, »spelrum«. Städning och linnebyte var fjortonde dag ingår. En rad gemensamma aktiviteter ordnas, delvis på initiativ av de boende, men framförallt av anställd personal. Hyran är från 1100 pund i månaden och kontrakten på nio månader eller ett år.

Ingela Blomberg och jag var nog husets äldsta besökare någonsin när vi letat oss fram till Willesden Junction en dag i

forts sid 7

OWCH i Barnet – bästa bostadsprojektet!

I över tjugo år har en grupp kvinnor i London kämpat för att få ett seniorboende tillsammans. Allt började 1998, när forskaren Maria Brenton höll ett fördrag om bogemenskaper i Nederländerna och Danmark. En inspirerad grupp kvinnor bestämde sig då för att så ville de bo. De kallade sig OWCH, Older Womens Cohousing.

Det blev starten till en lång och besvärlig process. Cohousing var ett helt okänt begrepp, men kvinnogruppen och Maria, som blev deras projektledare, gav sig inte. De ordnade fördrag och studiecirkel, hade regelbundna möten och värvade fler och fler intresserade.

Vad de inte visste var att det skulle ta tjugo år innan deras dröm blev verklighet. Tack vare Maria fick de stöd från olika fonder som kunde bidra till en del av kostnaderna för den långa planeringsprocessen.

Många tomter testades och förkastades. När de till sist hittade en före detta skoltomt i Barnet blev det nya bekymmer. Grannarna klagade och tvingade fram att antalet lägenheter minskade. Kraven på husens utformning och anpassning till omgivningen var dessutom stränga eftersom tomten låg i en »preservation area« eller bevarandeområde. Arkitektkontoret PTE utvecklade ett eget arbetssätt för att kunna planera tillsammans med OWCH-gänget.

Svårt att få lån

Det var svårt att få lån och svårt att få banken att förstå meningen med gemensamma lokaler. Motionsrum och mycket annat

Den gemensamma gården i New Ground Cohousing (OWCH). Hit väntar alla lägenheter och balkonger.

måste prutas bort. OWCH samarbetade med en av Englands största byggherrar för äldre bostäder, men kunde aldrig få klara besked om kostnader eller tidsplan.

När de äntligen kunde flytta in kring årsskiftet 2016 – 2017 i New Ground Cohousing i High Barnet var bygget kraftigt försenat.

Många hade redan sålt sina hus eller lägenheter och tvingades bo inneboende hos vänner och släktingar i månader.

Fint bostadspris

En liten uppmuntran var att projektet fick pris som bästa nya seniorboende i England hösten 2017. I juni i år fick deras projekt Storbritanniens finaste bostadspris Housing Design Award 2017. En video om OWCH (med Maria Brenton) finns via

<https://vimeo.com/224787411>.

De har fått mycket uppmärksamhet, i tidningar, radio, TV och via nätet. Ett klipp om OWCH har exempelvis fått mer än 4 miljoner klick. Många vill lära mer om hur de skulle kunna bygga och bo tillsammans.

Alla har kontakt med varandra

Nu, efter inflyttningen, är gruppen glad och stolt över sin bogemenskap. 25 lägenheter, en del ägda, en del hyresrätter, ligger kring en gemensam gård. Stora balkonger vänder sig mot de stora grönyrtorna. Den stora gemensamma lokalen ligger direkt vid entrén. Alla har på så sätt kontakt med varandra och allt som pågår. Gruppen äter tillsammans flera gånger i veckan.

TEXT OCH FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

mars. Vi hade bokad en rundvisning via webben och togs om hand av Francis Okolie med uppgift att guida intresserade. Vad fick vi se? Mycket små men tankeväckande privata utrymmen kombinerat med generöst med gemensamma utrymmen för alla upptänkliga ändamål. En stor och inbjudande foajé med direktkontakt med husets bar och restaurang på bottenvåningen. Många möjligheter att möta andra. Bekvämt eftersom det mesta fanns i huset och servicen verkade vara god.

Coliving-projekt finns på flera andra håll – London, New York, San Francisco, Chicago liksom i Bangalore i Indien, Soul i Sydkorea. Totalt finns cirka 200 olika projekt spridda över världen enligt hemsidan coliving.com.

Projektet kan ha olika karaktär. Några företag bygger om stora privatbostäder till en sorts småskaliga kollektiv. Andra organiserar större enheter i trappuppgångar eller hela fastigheter. Gemensamt är att ett företag äger fastigheterna, organiserar

uthyrningen och arbetar med tydliga kontrakt och regler för verksamheten. Lägenheterna hyrs oftast ut med tidsbegränsade kontrakt.

Målgruppen är unga yrkesverksamma som snabbt vill få nya kontakter när de flyttar till en ny stor stad. Och som har råd att betala en del. Kommer coliving att öka intresset för cohousing, bogemenskaper och kollektivhus hos dem som prövat på?

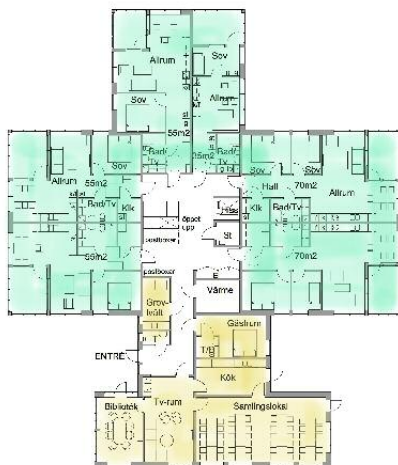
KERSTIN KÄRNEKULL

BoSams i startgroparna

Efter en lång förberedelseprocess har BoSams i Borgholm nu tagit ett rejält kliv framåt. Så snart bygglov är klart sätts spaden i jorden på Resedan 8, en centralt belägen tomt med gångavstånd till både hav och stadskärna. Nära grannar är landstingets hälsocentral och ett nyss påbörjat område med bostadsrätter enligt Bovierankonceptet. Lägenheterna i BoSams kommer att upplåtas med kooperativ hyresrätt.

Den tidigare intresseföreningen ombildades i början av året till en ekonomisk förening. Ett startbidrag från Ölands Bank gjorde det möjligt att anställa en projektledare, vilket bidrog till att skynda på processen. Samarbeta inleddes med ett lokalt byggbolag och sedan en del tvistefrågor om mark och tomtgränser nu lösts rullar projektet vidare.

Det handlar om ett hus i tre våningar med tjugo fulltrustade lägenheter: åtta treor, nio tvåor och tre ettor. På nedre planet finns generösa utrymmen för umgänge och aktiviteter samt gästlägenhet. Det finns dessutom starka önskemål om en

Grönt = lägenheter, gult = gemensamma lokaler.

De gemensamma lokalerna i BoSams kommande hus ligger vid entrén. Huset får också 20 lägenheter på 1 – 3 rum och kök. Plan Westerlund Arkitektkontor AB.

takterrass. Om detta kan förverkligas visar den slutliga ekonomiska kalkyl som kommer att vara klar i slutet av september. Om allt går enligt planerna kommer huset att stå inflyttningsklart i slutet av 2018.

KONTAKT: LISA.KALLEN@TELIA.COM

Vallastaden, bo- och samhällsexpo i Linköping

Staden som möjliggörare – det är idén bakom den nya stadsdelen Vallastaden. Små tomter, individuella hus och gemensamma utrymmen och gårdar i varje kvarter liksom parker och gångstråk som inbjuder till möten har bidragit till stor variation i den nya stadsdelen.

I varje kvarter finns ett felleshus, ett oppvärt växthus på 250–300 kvm och med en uppvärmd inre del med övernattningsrum, sällskapsyta med kök, toalett med dusch, förråd och stortakterrass. I växthuset ska det finnas minst 35 kvm planterbar yta, lek- och sittytter.

Felleshuset är tyvärr inte färdiga, flera är under byggnad, andra används som

Ett av felleshuset i kvarteret Integralen. Huset ligger direkt mot huvudgångstråket och är gemensamt för alla som bor i kvarteret. Arkitekt Omniplan.

utställningslokaler. Men Vallastaden är ändå värd att ses med sina brokiga byggnader och många visningslägenheter. Passa på innan utställningen tar slut, sista dagen är redan den 24 september!

TEXT OCH BILD: KERSTIN KÄRNEKULL

Kollektivhus NU

Det här är nummer 43 av BO TILLSAMMANS som är föreningen Kollektivhus NU:s nyhetsblad.

För detta nummer ansvarar vår huvudredaktör Kerstin Kärnekull i samarbete med Anne Jalakas. Nästa nummer kommer ut i nov 2017

Styrelsen i Kollektivhus NU 2017
Ordförande:

Ulrika Egerö, Dunderbacken, Stockholm
ulrika.egero@gmail.com

Kassör:

Birgitta Nordström, Sockenstugan, Stockholm

Övriga styrelsemedlemmar:

Anita Persson, Färdknäppen, Stockholm
Lotta Ahlén, Majbacken, Göteborg
Ann Marie Engel, Tullstugan, Stockholm
Anita Nilsson, Sjöfarten, Stockholm
Lena Jarlov, Höglatts Vänboende, suppleant

Webbredaktörer: Kerstin Kärnekull och Anita Nilsson

Vill du prenumerera på vårt elektroniska nyhetsbrev? Skicka e-post till info@kollektivhus.se

På hemsidan www.kollektivhus.se finns listan över kollektivhus i Sverige.

Medlemskap

Föreningar/kollektivhus betalar efter antal lägenheter, se hemsidan. Enskilda personer kan bli stödmedlemmar för 100 kr/år, gärna mer som en gåva. Plusgirokonto 43 88 62–5. Ange namn och e-post.

Ny adress till hemsidan och ny hemsida: www.kollektivhus.se

Kollektivhus NU på Facebook

Kollektivhus NU har en fansida www.facebook.com
Kollektivhus-NU-135622309786723.
Det finns också en facebookgrupp där du kan söka eller annonsera om lägenheter i kollektivhus, »Kollektivhuslägenheter«, och en diskussionsgrupp för oss som bor i kollektivhus eller som vill starta nya bogemenska- per, »Kollektivhus-forum«.